

ELSK DIT BARN

barndommen skal fredes

10 TESER
OM DET AT VÆRE FORÆLDRE
OG OM ET GODT LIV FOR BARNET

ELSK DIT BARN

barndommen skal fredes

Disse teser er udarbejdet i samarbejde mellem Kirkestyrelsens enhed for forældre og ungdomsarbejde, Centeret for børnearbejde i de evangelisk-lutherske menigheder i Finland og Stiftsrådet i Borgå Stift. Med tilladelse er de oversat og udgivet i Danmark.

Udgiver i Danmark:

Danmarks Folkekirkelige Søndagsskoler
Korskærvej 25, 7000 Fredericia
soendagsskoler.dk

Oversættelse til dansk:

Trine Tonderring, Lyngby

10 TESER

FORORD

Jeg er far til en dejlig dreng. Og ligesom alle andre forældre, så elsker jeg ham. Det kan ikke diskuteres. Det kan til gengæld diskuteres, hvordan denne kærlighed kan og bør omsættes til praksis. Derfor er det nogle gange rart og trygt med god vejledning – at andre har tænkt tanker og gjort sig overvejelser om at give barnet en god barndom.

Disse 10 teser er sådanne gode bud på god vejledning, du kan følge i din måde at være forælder på. Jeg vil opfordre dig til at læse folderen igennem og tygge godt og grundigt på hver enkelt tese, gerne i fællesskab med din ægtefælle eller andre forældre i din omgangskreds.

At frede barndommen har gennem en årrække været en af Søndagsskolernes kæpheste. Det er vigtigt, at vi lader børn være børn med alt hvad det indebærer. Så giv dit barn lov til at vokse op i fred og ro – de må ikke miste noget i deres barndom.

A handwritten signature in white ink, appearing to read 'Brian Nissen', with a stylized flourish at the end.

Brian Nissen
landsleder i DFS

LAD DIT BARN VÆRE BARN

Barndommen er en tid, som er værdifuld i sig selv. Den er ikke blot et forstadium eller forberedelse til det voksne liv. Barndommen har sin egen værdi og er en unik tid i barnets liv, også selv hvis barnet ikke skulle opnå voksenalderen. Et barn er på samme tid en gave, en mulighed og en opgave. Forældrenes vigtigste opgave er at sørge for, at barnet virkelig får lov til at være barn, at sikre, at det får mulighed for at vokse op i fred

og ro. Barndommen er en tid, hvor man har ret til at være lille og uvidende. I rette tid åbnes porten til livets mysterier, i takt med barnets egen udvikling. Barnet lærer at forstå livet først og fremmest ved hjælp af dets følelser og erfaringer. Derfor har det brug for menneskelige relationer. Samspillet med andre mennesker bidrager til at give barnet en ægte barndom.

VOV AT VÆRE VOKSEN

Det er de voksne, som skaber forudsætningen for at barnet kan være barn. Et barn kan ikke vokse uden voksne. Når man som forældre er trætte og vrede, er det til tider svært at huske på, at barnet ikke forventer ret meget mere af sine forældre, end at de er voksne. Fristelsen til at reagere på barnets lunefulde opførsel med samme mønt kan være så stor, at man ikke altid orker at stå imod. Voksne er ikke fuldkomne. Før eller senere mærker barnet det også. Derfor er det vigtigt, at den voksne kan sige undskyld til sit barn og bede om forladelse.

Af og til føles det tiltrækkende og bekvemt for en forælder at optræde som sit barns kammerat, men det giver barnet et forkert billede, både af hvad

det er at være voksen, og hvad det er at være barn. Der findes en grænse mellem generationerne. Den voksne må turde påtage sig sit ansvar som voksen. Det indebærer at forsvare barnet og unde det retten til en barndom. Den, som aldrig for alvor har været barn, kan heller ikke for alvor blive voksen.

Grænser mellem generationerne er vigtige, og derfor er det også godt for barnet at opleve, at det hører til i en større sammenhæng med flere slægtled. Når barnet bliver mødt med godkendelse, kærlighed og værdsættelse af mennesker fra forskellige generationer, vil det føle sig som en vigtig del af en helhed, som begyndte før barnet og fortsætter efter det. Det er trygt at være del af noget så stort.

SÆT VOKSENTID AF TIL DIG SELV

Et barns ankomst forandrer i høj grad forældrenes liv. Forholdet mellem arbejde, fritidsinteresser og voksensamvær forstyrres. De voksne har stadig brug for også at leve et voksent liv. Det er ikke godt, hvis hele deres liv kredser omkring børnene. Det er heller ikke godt for børnene. Forældre har altså god grund til at sørge for at have tid til at være på

tomandshånd, så de udover at være mor og far også kan være hinandens partner og møde hinanden som elskende. Når de værner om deres eget forhold, gavner det også barnet. Også for enlige forældre er det vigtigt at sørge for at få mulighed for at få tid til sig selv og til samvær med egne venner.

VÆR NÆRVÆRENDE FOR DIT BARN

For børn er det vigtigt, at mor og far lægger mærke til dem og er glade for dem. De håber, at forældrene vil give dem tid og være nærværende kun for dem. Også midt i deres leg vil de ind imellem kontrollere, at forældrene er inden for rækkevidde og eksisterer for dem her og nu. Når børnene kommer og viser deres tegninger eller beder om, at man skal komme og se den hule, de har bygget,

ønsker de først og fremmest, at de voksne skal se og acceptere dem. Selve præstationen kommer i anden række. Ingen bør skulle gøre sig fortjent til sin eksistensberettigelse ved at udføre noget fint.

Derfor er det vigtigt, at forældrene ser barnet i sig selv, ikke blot dets præstationer.

ACCEPTER DIT BARN'S EGENART

Menneskesynet i den danske kultur er baseret på den kristne tro. Det tager sit udgangspunkt i Gud som skaberen. Ethvert menneske er skabt af Gud. Ethvert menneske er unikt. Ethvert menneske er elsket af Gud, ønsket og godkendt af ham. Et barn har også sin egenart. Det er ikke en kopi af nogen anden. Alle børn har ret til at føle sig godkendte som dem, de er, ikke kun som dem, man ville ønske, at de var. Alle børn er vigtige mennesker, værd at elske. Alle børn bør opleve, at de bliver godkendt, også når de ved, at de har gjort noget forkert eller ikke har levet op til forvent-

ningerne. At blive godkendt betingelsesløst er en livsvigtig erfaring, en oplevelse af nåde og kærlighed.

Børn udtrykker sig på forskellig måde. I måden at udtrykke sig på træder barnets personlighed frem. Barnet venter at blive godkendt af de voksne og få støtte til dets personlige stil og evner. Hvis man derimod forhindrer eller negligerer barnets måde at udtrykke sig på, vil barnets selvværd få dybe sår. De voksne bør give plads til det, som er vigtigt for barnet: lege, eventyr, fantasi, hobbyer og frit samvær.

BESKYT DIT BARN MOD UNØDIG INFORMATION

Børn bliver i vore dage stærkt påvirket af massemedierne. Al information er tilgængelig for alle. Selvfølgelig har vi alle, store så vel som små, brug for at lære nye ting. Børn har endnu ikke mulighed for at forstå og analysere alle informationerne og billedstrømmen i tv, aviser og reklamer. For at barnet virkelig skal få lov til at være barn, har det brug for et gardin for voksenlivets mysterier, men hvis barnet ser og hører alt i medierne, rives dette gardin i stykker. Barnet tager da alt for tidligt del i de voksnes verden. Men øget information fører ikke nødvendigvis til øget kundskab.

Information i sig selv fører ikke til, at man forstår livet bedre, begynder at få det godt eller bliver lykkelig. Foruden kundskab er følelser og erfaring vigtige i livets skole. Et lille barn bør beskyttes mod alt for meget og alt for tidlig information. Forældrene har mulighed for at begrænse og overvåge især de små børns tv-kiggeri. Med større børn er det en god ide at se programmerne sammen med dem og drøfte dem. Så lærer barnet at tynde ud i udbuddet og selv vurdere programmerne.

ENGAGER DIG I FORÆLDREROLLEN

Forholdet mellem en forælder og et barn er et ganske særligt forhold. Forældreskabet er på samme tid en gave, en mulighed og en opgave. I takt med at barnet vokser op og bliver voksen, forandres også forældrerollen – men den ophører ikke. At være forældre er i bund og grund et livslangt engagement i barnet. Mor og far er altid og i alle

forhold vigtige for barnet. Når det vokser op, frigør det sig fra sine forældre. Forældre, som er integrerede i deres egen voksenrolle, godkender det. De holder ikke op med at være forældre, men forældrerollen er forskellig, alt efter om barnet er lille, teenager eller står på tærsklen til voksenlivet.

GIV FRIHED, SÆT GRÆNSER

Et barn er af naturen nysgerrig, glad og ivrig i sin opdagelsesrejse blandt livets mysterier. Barnet har brug for frihed og betingelsesløs kærlighed for at kunne realisere sig selv og bevare sin individualitet. Men det har også brug for vejledning og grænser. Grænserne hjælper barnet til at skelne godt fra ondt, rigtigt fra forkert, det tilladte fra det forbudte

og det eftertragtellesværdige fra det ufrugtbare. Forældrene har ansvar for både at sætte grænser og at overvåge grænserne. Dette er en af forældrenes mest krævende opgaver – men noget som barnet forventer. Hvis forældrene ikke sætter grænser for deres barn, skaber det utryghed hos barnet. Det må da selv finde grænserne.

VÆR VIGTIG FOR DIT BARN

Formålet med opdragelse er at hjælpe barnet til at blive en del af og fungere i grupper, som står det nær: Først familien og slægten, siden andre større grupper i samfundet. Et medansvar for barnets opdragelse og trivsel har det enkelte menneske og de sammenhænge, hvor barnet færdes. Det primære ansvar ligger i hjemmet, hos forældrene. Det er hjemmets opgave at hjælpe barnet til at danne sig en opfattelse af livets mening, om rigtigt og forkert, godt og ondt. Dette ansvar kan forældrene ikke overlade til børnehave eller skole. Barnet får en opfattelse af livets meningsfuldhed i relationen til sine allernærmeste, nemlig mor og far. Spørgsmålet om livets mening er det centrale indhold i en opdragelse, som stiler efter at give

barnet et godt liv. Fortæl dit barn om dine værdier og din tro. Fortæl, hvad der fylder dig med glæde, hvad du er taknemmelig for, hvad du gør, når du er bange, hvad det er, som giver dig livslust. Vis dit barn, hvad det er, der har givet dig selv støtte, trøst og håb.

Selv om det er forældrene, der er barnets vigtigste omsorgspersoner, er der også andre vigtige omsorgspersoner: Dagplejen, skolen og menigheden møder hovedsageligt de samme børn, og de fleste børn har kontakt med disse instanser. Disse institutioner har derfor et fælles ansvar for børnenes velbefindende og barndom. Der skal en hel by til at opdrage et barn.

SIEMENS
mobile

BARNDOMMEN SKAL FREDES

I det moderne samfund er barnet og barndommen blevet genstand for interesse fra stadig nye sider. Der er mange, som vil påvirke børnene. Midt i alle forandringerne bør vi voksne sørge for, at vore børn får lov til at vokse op i fred og ro. Omgivelser, som vil udvikle barnets selvstændighed hurtigt, og som ensidigt betoner præstationer og intellektuel udvikling, forringer barnets livskvalitet. Det samme gælder også,

hvis barnet udelukkende ses som en samfundsressource, som forbruger og som kommende effektiv arbejdskraft. Det er meget vigtigere for samfundet at frede barndommen end kortsigtet at underordne dens behov i samfundet og udelukkende se barnets betydning for produktionsforøgelsen og den økonomiske tilvækst. Et godt samfund respekterer barndommen og forældrene. Det under sine børn at være børn.

**Danmarks
Folkekirkelige
Søndagsskoler**
ønsker at inspirere til,
at børn i Danmark
skal here om Gud

KONTAKT OS
HVIS DU ØNSKER AT VIDE MERE
OM VORES ARBEJDE!

Danmarks Folkekirkelige Søndagsskoler
Korskærvej 25, 7000 Fredericia
8227 1216
kontakt@soendagsskoler.dk

soendagsskoler.dk